

Práda

časopis žiakov SŠI

1/2009

Námestie Štefana Kluberta 1 v Levoči

Uhádneš,
kto medzi čerstvých maturantov nepatrí?

Z obsahu:

Príhovory

Exkurzie

Maturity

Súťaže

Záľuby

Príbehy

Básne

Rozhovory

Informácie

Zaujímavosti

Krížovky

Pohlady

Vydáva: SŠI Levoča

Redakcia: Námestie Štefana Kluberta 1, 054 01 Levoča

Telefón: 053/451 2535

Fax: 053/451 4515

E – mail: sounevidiacich@stonline.sk

Web: www.souklule.edu.sk

Redakčná rada: Mgr. Pavla Leščáková, Ing. Miriam Mrovčáková,
Ing. Martin Špak

Ilustrácie: Jana Nikorovičová, Mária Jarošová

Tlač: SŠI Levoča

Ročník: I.

Číslo: 1/2009

Milí čitatelia!

Otvárate stránky školského časopisu, ktorý je nový vzhľadom i názvom. Blíďák sa tak stáva minulosťou a odteraz k vám budú prichádzať **Pohľady**.

Pri ich zostavovaní sme vychádzali predovšetkým z vlastnej tvorby našich žiakov, ktoré dopĺňajú texty z iných zdrojov. Sme radi, že v škole máme tím žiakov, ktorí vedia písať, kresliť, hľadať na internete a hlavne prichádzať s dobrými nápadiami, čo je základom každého časopisu.

Prvé Pohľady vám ponúkajú na svojich stránkach príspevky, ktoré vás pobavia, zaujmú, prinútiť vás zamyslieť sa i rozmýšľať.

Vám, milí čitatelia, želáme dobrú zábavu pri čítaní a časopisu Pohľady veľa dobrých čitateľov!

Vaša redakcia

Milí žiaci našej školy!

Už len niekoľko dní nás delí od toľko očakávaných veľkých prázdnin, počas ktorých si oddýchnete od školských povinností, príjemne strávite voľné dni a verím, že si prečítate aj náš nový školský časopis Pohľady.

Určite ste si všimli niektoré zmeny, ktorých cieľom je zaradiť našu školu medzi moderne fungujúce stredné školy. Od 1. 1. 2009 sme Spojenou školou internátnou na Námestí Štefana Kluberta 1 v Levoči s dvomi organizačnými zložkami, ktorými sú Stredná odborná škola pre žiakov so zrakovým postihnutím internátna a Odborné učilište pre žiakov so zrakovým postihnutím internátna. Zostavili sme logo školy, ktoré si môžete pozrieť na novej webovej stránke a zmenu názvu časopisu ste už tiež postrehli.

Neustále skrášľujeme priestory školy, ale tiež aj átrium, ktoré je pre nás oázou oddychu.

Škola je po materiálno-technickej stránke dobre vybavená a neustále pripravujeme projekty, ktoré pomôžu žiakom i vyučujúcim tvorivo pracovať. V tomto školskom roku sme vďaka úspešnému projektu zriadili hrnčiarsku dielňu, do ktorej sme zakúpili tri hrnčiarske kruhy a vypalovaciu pec. Zaujímavé hlinené predmety, ktoré zhotovili ruky členov hrnčiarskeho krúžku, si môžete pozrieť na policiach v dielni.

Tvorivosť a šikovnosť našich žiakov je veľmi známa. Čalúnené, prútené a knihárske výrobky z dielni tejto školy skrášľujú nejednu domácnosť. A úspechy v súťažiach zasa zdobia naše chodby v podobe diplomov, násteniek a výstavných panelov. Domáce i medzinárodné úspechy pravidelne zaznamenávame v športových súťažiach. Získali sme popredné umiestnenia v okresných kolách umeleckých súťaží. Šikovné prsty našich tretiačok na písacom stroji obdivovali aj na celoslovenskej súťaži. Uvedené úspechy nie sú náhodné a svedčia o tom, že práca s našimi žiakmi má zmysel.

Maturantom, ktorí sa s nami rozlúčili, sme zaželeli veľa úspechov v ich ďalšom živote. Nám ostatným, ktorí sa v septembri opäť stretieme, želám pekné a slnečné prázdniny.

Ing. Edita Tarajčáková, PhD.
riaditeľka školy

Rady učiteľa

Učiteľ stál pred svojou triedou a na stole mal niekoľko predmetov. Keď sa začala hodina, vzal veľký prázdny pohár a začal ho plniť veľkými kameňmi. Naplnil ho po okraj a spýtal sa žiakov, či je plný. Žiaci súhlasili. Potom vzal nádobu s malými kamienkami. Pomaly ich vsypal do pohára. Troška pohárom potriasol a malé kamienky vyplnili medzery medzi veľkými kameňmi. Opäť sa opýtal žiakov, či je pohár plný. Žiaci sa zasmiali a súhlasili. Teraz vzal učiteľ nádobu s pieskom. Ten takisto vsypal do pohára. Piesok vyplnil aj tie najmenšie medzery v pohári.

„A teraz si predstavte,“ povedal profesor, „že toto je váš život. Kamene sú tie podstatné veci - vaša rodina, vaše zdravie a veci, ktoré stále dokážu dať vášmu životu zmysel. Kamienky sú ostatné veci - vaši priatelia, vaše záujmy. Piesok sú ostatné maličkosti, ktoré vám vypĺňajú voľný čas. Ak naplníte pohár najprv pieskom, nezostane žiadne miesto na kamene a kamienky.

Rovnako je to aj v živote. Pokiaľ vynaložíte všetku energiu na maličkosti, nebudete mať priestor na dôležité veci. Stanovte si svoj rebríček priorít. Starajte sa najmä o kamene, tie majú naozaj význam. Ostatné je len piesok.

Sheila Hockenová

Odlišné detstvo

(upravený úryvok podľa knihy Ema a ja)

Mama sa so mnou
veľa hrávala. Mala som
plyšového medvedíka
s jedným okom
a ustavične som ho
ľutovala. Hrávali sme sa
s ním donekonečna.

Kým som bola malá,
ani som netušila, že
nevidím normálne. Žila
som medzi rozmazanými

obrazmi a farbami. Postupne som začala uvažovať nad tým,
prečo iné deti nezakopnú na schodoch tak často ako ja. Prijala
som to ako súčasť môjho života a myslela som si, že som len trocha
nemotorná. Mala som vlastné ospravedlnenia a vysvetlenia.
A pritom ma to nikdy skutočne netrápilo. Čo ma napokon
presvedčilo o tom, že som výnimočné dieťa, bol pohľad na mojich
priateľov, keď sa dívali na televíziu. Ja som sedela tesne pred
obrazovkou, aby som na ňu vôbec videla, kým ostatní sedeli
ďaleko od prístroja a predsa naň videli.

Začala som navštevovať základnú školu. Netreba spomínať,
že so školou boli ťažkosti. Jeden z mojich veľkých problémov bol, že
som nevidela na tabuľu, hoci som sedela vpredu. Istého dňa mi
učiteľka dovolila vyjsť z lavice a pozrieť na tabuľu zblízka. Bol na nej

napísaný dlhý text. Najprv som si prečítala riadok a pousilovala som sa ho zapamätať. Potom som sa vrátila do lavice a zapísala, čo som tam videla. Ťažkosť spočívala v tom, že trieda bola čoraz nervóznejšia a zúfalejšia, pretože zakaždým, keď som prišla pred tabuľu, zatienila som ju celú a ostatní si nemohli odpisovať text v laviciach. Čoskoro po triede lietali prosby: „Pani učiteľka, tieni mi.“ „Nemôžete ju odtiahnuť, pani učiteľka?“ Pani učiteľka bola veľmi dobrá. Odvetila žiakom: „Ved' počkajte chvíľočku.“ Netrpezlivé protesty ustúpili vzdychom úľavy. Ticho narušil iba škripot pier. Cítila som isté zadosťučinenie, lebo som si neuveriteľne cvičila pamäť.

Popri učiteľoch alebo žiakoch, ktorí nemali ohľad alebo pochopenie, sa našlo veľa takých, čo tieto vlastnosti mali, a tí sa mi vryli do pamäti. Zemepisár si myslel, že nevidím len veľmi drobné písmená, rôzne znaky a symboly na mapách a diagramoch. Keď zistil, ako to so mnou je, ponúkol sa mi, že ma po vyučovaní bude pripravovať na súťaž. Dostalo sa nám odmeny – získali sme druhé miesto.

Usilujem sa zostať medzi najlepšími. Najlepšie výsledky dosahujem v predmetoch, kde sa môžem spoľahnúť na svoju pamäť. Darí sa mi najmä v dejepise a prírodných vedách. V matematike som bezmocná. Ľahko si viete predstaviť, aké problémy mám s desatinnou čiarkou alebo s rysovaním. Každý z nás môže byť veľkým človekom, pretože každý z nás dokáže pomôcť iným. A nepotrebujeme na to žiaden univerzitný diplom. Nemusíme nútiť svoje ja ani svoju myseľ, aby s tým súhlasila. Potrebujeme iba srdce plné milosrdenstva. Dušu zrodenú z lásky.

Tentokrát 13-tka neúradovala ...

Bol práve 13. marec 2009, vonku to vyzeralo, akoby zima ešte len mala začať, navôkol sneh, v kalendári „svietil“ PIATOK a siedmi študenti firmy PRÚTY, s. r. o., Levoča – Laco, Fero, Michal, Števkó, Ivan, Jakub a Darina spolu so svojou p. učiteľkou, Ing. M. Mrovčákovou, nasadli ráno o 8.00 hod. do školského mikrobusu na „služobnú cestu“, ktorej cieľom bola Obchodná akadémia Poprad.

1. kontraktačný veľtrh cvičných firiem stredných škôl podtatranského regiónu

Zúčastnilo sa na ňom spolu 10 cvičných firiem - štyri domáce, štyri z Kežmarku, jedna z Košíc a jedna naša firma.

Hneď po príchode sme pripravili naše predajné obchodné miesto, kde sme potom počas celého dopoludnia uskutočňovali výmenné obchody.

Veľtrh otvoril zástupca školy, PhDr. Štefan Žiška, ktorý privítal všetky zúčastnené CF a poprial im veľa úspechov a nových skúseností. A potom ..... už sa len obchodovalo.

Zoznamovali sme sa katalógmi našich „kolegov“ z iných firiem, prezerali sme si ich firemné letáky, vizitky, ponukové listy a nakupovali. Na druhej strane pri našom stánku sme ponúkali naše výrobky zobrazené v novom katalógu a nové ponukové listy, ktoré zdôrazňovali to, že: „Sme firma, s ktorou sa dobre spolupracuje“.

Myslím, že sme mali úspech! Zároveň sme sa zdokonalili vo vypisovaní účtovných dokladov a formulárov, potrebných pri uskutočnení obchodu. Takže ďalšia skúsenosť.

A nemenej dôležitou skutočnosťou, bol aj fakt, že o tejto akcii prišla informovať TV Poprad. Pani redaktorka sme radi a ochotne poskytli rozhovor. A kto bol tým odvážlivcom? No predsa náš pán riaditeľ – Laco Lutišan.

Ako zhodnotiť dnešný deň, piatok trinásteho? Smolu nám určite tento deň nepriniesol. Ba práve naopak. Naučili sme sa niečo nové, získali nové obchodné kontakty, spoznali nových kolegov a posunuli sa zas o trochu ďalej pri získavaní nášho profesionálneho cieľa.

Ďakujeme preto škole aj Klubu priateľov pri SOŠ pre ZPMI v Levoči, že nám znova pomohli uskutočniť takúto akciu a zažiť atmosféru príjemného kontraktáčného dňa. Už sa tešíme na ďalší!

Vidím a pomáham srdcom

Volám sa Tomáš. Mám 21 rokov. Som nevidiaci. Stretávam sa s ľuďmi, ktorí majú podobný osud ako ja, ale i so zdravými ľuďmi. Niekedy som vnímal svoj postih veľmi ťažko. Potom sa stalo niečo, čo mi pomohlo pozeráť sa na problémy a svet srdcom.

Pamätám si to popoludnie, keď som bol smutný. Mal som pocit, že mi nikto nedokáže pomôcť. Z rádia znela pekná pesnička, ktorú prerušil príjemný hlas:

„V živote človeka je niekoľko faktorov, ktoré ho ovplyvňujú či už kladne alebo záporne. V živote človeka sú dni šťastné, ale aj také, ktoré mu nevychádzajú. Ale aj také musia byť. Prečo? Nuž preto, lebo po nich prídu tie krajšie. Aby človek mohol vychutnávať harmóniu, je potrebné zažiť poriadny chaos. Prajem vám dni také i onaké, plné lásky, pohody a vzájomného porozumenia. Nikdy životu nevyčítajte to, čo vám dáva, lebo dnešný človek si nevie vážiť to málo, čo má. Ale ak to málo stráca, až vtedy prichádza na to. Ako veľa stráca. Ďakujem vám a želim vám všetko najlepšie.“

Premýšľal som. Počul to ešte niekto? Zrazu som si nepripadal taký nešťastný. Veď mám milujúcich rodičov a súrodencov, skvelých priateľov, s ktorými užitočne trávim svoj čas.

Aj zdraví ľudia, aj ľudia s rôznym telesným postihnutím potrebujú úctu, lásku a porozumenie. Ľudia, ktorí majú nejaký postih, chcú ukázať, že aj oni vedia samostatne žiť. Medzi nami sa nájdu aj takí, ktorí chcú pomáhať a svojím prístupom dávať životu

zmysel, ale aj takí, ktorí chcú byť sami a o svojom hendikepe sa boja hovoriť.

Svoju radosť zo života, priateľstvo a pochopenie idem rozdávať tým, ktorí ju ešte nenašli. Potrebujú ma.

Tomáš Takáč

Urýchľovač ľudskej empatie a solidarity

V našej škole je veľa žiakov s rôznym postihnutím. Niektorí sú tu kvôli tomu, že majú problémy so zrakom, iní majú nejaké postihnutie a ďalší zasa zdravotné problémy.

Každý deň, keď prídeme do školy, stretávame sa s ostatnými žiakmi – či už je to nevidiaci alebo nie. Ak je to nevidiaci žiak, mali by sme ho pozdraviť a prihovoriť sa mu menom, aby zistil, že ten pozdrav patril jemu. Keď mu treba pomôcť, nemali by sme čakať, kým nás o to požiada, ale mali by sme sa hneď spýtať, či nepotrebuje našu pomoc. Určite ho poteší, že si ho niekto všimol, že má pri sebe vždy niekoho, kto mu rád pomôže.

Poznám aj takých žiakov, ktorí, aj napriek hendikepu, sa chcú s problémami popasovať ako zdraví ľudia. Mali by sme im to umožniť, aby sa medzi nami necítili menejcenní.

Anna Martinčeková

Prasknutá hlinená nádoba

V Číne mal jeden nosič vody dve veľké hlinené nádoby, každú zavesenú na konci palice, ktorú nosil na ramenách. Jedna mala prasklinu, druhá bola dokonalá. Na konci dlhej cesty, ktorá trvala od potoka až k domu, bola v prasknutej nádobe len polovica vody a v druhej vždy plná miera. Dokonalá nádoba bola na seba pyšná, ale chůďa prasknutá nádoba sa hanbila za svoju nedokonalosť a cítila sa úboho.

Po dvoch rokoch súženia oslovila nosiča: „Hanbím sa, pretože voda počas cesty domov odteká.“ Nosič jej odpovedal: „Vedel som o tvojom nedostatku a na túto stranu cesty som porozsieval semená kvetín. Všimla si si, že kvietky rastú len na tvojej strane chodníka, a nie na druhej strane? To ty si ich každý deň polievala, keď sme sa vracali domov. Dva roky zbieram tieto krásne kvetiny, aby som si ozdobil svoj stôl. Keby si nebola taká, aká si, krása kvetov by nemohla rozžiariť môj dom.“

Všetci máme svoje osobité chyby. Všeci sme prasknuté hlinené nádoby. Tieto praskliny a chyby, ktoré sú v každom z nás, robia náš život zaujímavým a vzácnym. Len musíme každého prijať takého, aký je, a vidieť v ňom to dobré. To najlepšie prajem všetkým svojim prasknutým hlineným nádobám – priateľom!

Už vieme, čo to je WEXPA best!

Už po šiesty raz sa v SOŠ na Ivanskej ceste 21 v Bratislave stretla v dňoch 22. a 23. apríla 2009 mládež z celého Slovenska na celoslovenskej súťaži **WEXPA best 2009**.

Súťaživosť, nadanie a zručnosti pri práci s počítačom prezentovalo 56 súťažiacich z týchto škôl: SOŠ Košice, Spojená škola internátna Levoča, SOŠ Považská Bystrica, SOŠ strojárka Martin, SOŠ technická Lučenec, SOŠ technická Prešov, SOŠ Mokrohájska Bratislava, SOŠ Senec, SOŠ Poprad a SOŠ, Ivanská cesta 21, Bratislava.

Štyri zástupkyne našej školy – **Majka, Janka, Lenka a Majka** sa zúčastnili takéhoto veľkolepého podujatia prvýkrát. Stretli sa tu žiaci II. a III. ročníka učebného odboru technicko-administratívny pracovník, aby porovnali to, čo sa porovnať dá. Rýchlosť, množstvo, kvalitu. Vymenili si skúsenosti, názory. Ako ďalej a lepšie.

Súťaživosť, nadanie a svoje zručnosti si mohli žiaci zmerať v týchto súťažných disciplínach:

1. Odpis textu na presnosť a rýchlosť v ATF žiakmi II. ročníka
2. Odpis textu na presnosť a rýchlosť v ATF žiakmi III. ročníka
3. Používanie a aplikácia textového editora MS WORD žiakmi II. roč.
4. Využitie možností tabuľkového editora MS EXCEL žiakmi III. roč.
5. Používanie a aplikácia grafického editora MS Power Point žiakmi bez ročníkového obmedzenia

Naše študentky neváhali, s radosťou a odhodlaním sa pustili do troch súťažných disciplín. A myslím, že nesklamali. V prvom rade seba. Okúsili, spoznali a zažili. Majka Jarošová získala 3. miesto v odpise textu na rýchlosť a presnosť. Ale smutné nemusia byť ani ostatné. Veď stretli sa tam, aj tak, len tí najlepší zo stredných škôl celého Slovenska!

Tak čo, milí študenti, kto z vás to skúsi o dva roky znova?

Postrehy súťažiacich:

Na tejto súťaži som si porovnala svoje vedomosti a zručnosti s vedomosťami a schopnosťami žiakov z celého Slovenska. Získala som mnoho skúseností, ktoré sa len tak v živote nestratia.

Páčilo sa mi ako riaditeľ školy povedal: „Nie je dôležité či vyhráte alebo nie. Už to je pre Vás úspech, že ste tu, pretože ste sa tu stretli tí najlepší z celého Slovenska“.

Majka

V prvom rade by som tam radila ísť všetkým, pretože to bolo fakt super! Bola to pre mňa jedna z najkrajších a najlepších skúseností. Nezabudnuteľný zážitok! Nabrala som tam nové skúsenosti a zmerala si sily s ostatnými súťažiacimi v programoch ATF, MS Excel a Power Point. Spoznala som veľa príjemných ľudí z rôznych kútov Slovenska, a dokonca som si aj s nimi zahrala stolný futbal.

Som veľmi rada, že som sa tejto WEXPA best súťaže mohla zúčastniť ...

Janka

Mladším žiakom odkazujeme:

„Úspech, ktorý sme v Bratislave dosiahli, nech je pre Vás motiváciou ...!“

„Prváci a druháci TAP-kári naozaj sa snažte! Píšte, píšete a ešte raz píšete! A taktiež pracujte čo najviac v programoch MS Word, MS Excel a v programe Power Point, aby ste mohli vidieť, spoznať a zažiť také zážitky ako MY!“

Janka Nikorovičová

Mladosť

Pred osemnástimi rokmi som sa po prvýkrát nadýchla. Môj prvý kontakt so svetom bol môj plač. Vtedy som si vôbec neuvedomovala, čo sa okolo mňa deje. Hneď po mojom narodení vstúpila do môjho života škola, ktorá ma sprevádza po celý život.

Domov si rodičia odniesli svoje prvé dieťa v batôžteku a boli veľmi šťastní. Deň sa s ďalším stretal týždne a mesiace plynuli ako

voda. A roky? O tých ani nehovorím. Celý čas prebehol ako voda a ja som sa postupne naučila robiť svoje prvé krôčky, vyslovovať pre mňa nové, no krásne slová: „Mama, ocko.“

Tak som rástla a rástla a myslela som si, že život je len o detských hrách a maznaní sa s rodičmi, ktorých mám nadovšetko rada, no mýlila som sa. Zistila som, že život nemám na ružiach ustlaný a dokonca, že je veľmi krutý.

Bola som už staršia, zrelá a vzdelávaná a tak som po prvýkrát v živote pocítila neprítomnosť svojich rodičov, keď som bola v školskom internáte. Predierala som sa svojím osudom a preskakovala som rôzne kamene, ktoré som mala pod nohami, čo nebolo jednoduché,

lebo aj rodičia si museli zvykať na to, že nie som pri nich doma.

Postupom času som začala všetkému rozumieť. Teraz je už zo mňa slečna, ktorá si na svoje detstvo spomína dobre. Niekedy mám sto chutí byť takou bezbrannou a maličkou, ktorá je v náručí svojej mamičky. No musím povedať, že teraz mám kamarátky, ktorým sa snažím poradiť a pomôcť.

Áno, tá mladosť. Ona je krásna, a preto, ak budeme starší, budeme na ňu určite s obrovskou láskou spomínať. Možno si mnoho ľudí myslí, že na svoju mladosť netreba spomínať, ale práve

naopak, na mladosť si treba spomenúť aj napriek tomu, že mnohým ľuďom priniesla práve mladosť bolesť, strach či smútok.

V živote však platí jedno pravidlo – aj všetko zlé je na niečo dobré. Mladosť je krásna, keď nás nestretajú ťažké choroby, na ktoré sa, žiaľ, aj zomiera. Netreba sa však na mladosť pozeráť len čiernymi očami, treba v sebe zozbierať všetok optimizmus a veriť si. Jednoducho, mladosť je prenádherná a ja som šťastná, že napriek všetkým ťažkostiam či problémom, ktoré ma postretli, budem všetko brať s humorom a takto bude môj život a život mojich blízkych určite pekný.

Chcela by som ukončiť túto prácu myšlienkou: „Život je vlastne ako vlak, do ktorého nastupujeme a zvezieme sa po určitú zastávku a potom, keď z neho vystúpime, naše miesto, na ktorom sme sedeli, bude obsadené. A keď v tom vlaku zostane aspoň jeden človek, s ktorým ste sa kamarátili, a pozrie sa na to miesto, spomenie si na vás a na pekné zážitky, ktoré zostali po vás. V tom vlaku spoznáte dobro, lásku, ale aj zlo a nenávisť. To všetko zlo a nenávisť voči vám musíte prekonať a uvedomiť si, že vy, práve vy, ste tá či ten, pre koho máte ešte chuť žiť ...“

Janka Kozičková

Písané láskou...

Chceme každému zaželať, aby tú cestu našiel, aby sa nezľakol prekážok, pretože tie učia a zdokonaľujú osobnosť. Keď budete mať pocit, že dnes ráno treba odísť, tak choďte. Je to váš život! Vy ho navigujete! Želáme si nezabudnúť na kúzelné momenty. Túžime, po naplnení prání a najmä tom našom najväčšom prání, aby ste si pamätali tieto nasledujúce slová. Vieme, že iba keď sú ľudia okolo nás šťastní, tak mám právo šťastná byť aj ja. Pamätajte si to! Prosím. Prosím. Prosím.

A teraz sa usmejte! Všetci je život teraz krajší?

Môj počítač

Dnešná doba sa stala dobou informácií, ktoré získavame pomocou rôznych technológií. Najuniverzálnejším prostriedkom je počítač. On sa stal aj u nás súčasťou každodenného života väčšiny ľudí. Ja nie som výnimkou. A ako väčšina žiakov aj ja som podľahol ich čaru. Už bolo len otázkou času, kedy si kúpim vlastný.

Najskôr rodičia zabezpečili stolový počítač pre mňa a brata spoločne a ten sme vybavili zvukovým programom pre nevidiacich JAWS. No nebolo to ono. Ja som bol v Levoči na internáte a počítač doma. Veľmi som si ho neužil. Chcel som viac a tak som si vybavil notebook s hlasovým výstupom. Je to moja malá Toshiba U 200, ktorá mi slúži na všetko. Používam ju v škole ako poznámkový zošit, v internáte ako zdroj zábavy. Veď môžem prostredníctvom neho počúvať a sťahovať si hudbu, filmy, digitálne knihy, nehovoriac o informáciách na internete. Je tiež mojím najlepším dorozumievacím prostriedkom s kamarátmi a rodinou. Veď četovať a mejlovať je také ľahké!

Môj život sa vďaka počítaču veľmi zmenil. Dostanem sa k rôznym informáciám tak ako každý iný človek, i keď som nevidiaci. Hoci som ďaleko od domova, som neustále v kontakte s najbližšími, s bratom, ktorý je v inej škole, s kamarátmi a bratrancami, ktorí mi na ňom robia občas údržbu.

Život bez počítača si už neviem ani predstaviť.

Ivan Czafik (Mafia – Bebo)

Dopad počítačových hier na dnešnú mládež

V posledných 15-tich rokoch máme možnosť sledovať vznik nového fenoménu – počítačových hier. Na začiatku to bolo len zopár automatov v amerických herniach. Interaktívne programy, ktoré hrávalo len niekoľko ľudí, ktorých prestal baviť biliard alebo stolný futbal, sa rozrástli do celosvetového obchodu s ročným mnohomiliardovým obratom.

Začiatky tohto fenoménu neboli veľmi podobné so začiatkami iných fenoménov. Nenastal veľký boom, žiadny spoločenský ošiaľ, len pomerne pomalé získavanie si popularity, závislé od pokroku vedy a techniky. Prešiel pomerne dlhý čas, kým

sa počítačové hry stali neoddeliteľnou súčasťou života nielen mladých ľudí na celom svete.

Počítačové hry sprostredkujú pre človeka, ktorý ich hrá, asi ten najintenzívnejší zážitok zo všetkých podobných typov zábavy. Dávajú človeku pocit, akoby práve on bol ich hrdinom, hlavnou postavou, s rôznymi či už nadprirodzenými alebo inými schopnosťami. Dávajú mu možnosť aspoň na istý čas opustiť realitu a stráviť čas vo svete ktorý je pre nich príjemnejší, zaujímavejší a bezpečnejší ako ten skutočný.

Problém nastáva vtedy, keď človek začne zabúdať na realitu a upne sa na fiktívny svet vo svojej hre. Mladí ľudia sú na takéto úteky z reality náchylnejší pravdepodobne pre ich ovplyvniteľnosť a v niektorých prípadoch je na príčine aj problematické dospievanie. Svoje problémy sa snažia riešiť útekem zo sveta, ktorý im nepripadá veľmi príjemný.

Závislosť na počítačových hrách môže mať aj oveľa prozaickejšiu príčinu. Jednoducho to dotyčného baví. Ale opäť nastáva problém – ak človek nedokáže odhadnúť hranicu medzi občasným odreagovaním sa a závislosťou. Nie je ťažké nájsť prípady, keď závislý hráč strávil pred monitorom aj 12 hodín, prerušovaných len uspokojovaním svojich najzákladnejších potrieb, pričom úplne zabúdal na hygienu alebo spoločenské potreby.

V poslednom čase sa v počítačových hrách stáva veľmi populárnou ich podskupina – online hry. Ľudia hrávajúci tieto hry sú ešte viac náchylní na ignorovanie reálneho sveta, pretože pomocou internetu sa spájajú s ostatnými hráčmi hry a vytvárajú fungujúcu komunitu vo fiktívnom svete. Časom si môže hráč online hry vytvoriť až takú závislosť, že hra začne ovplyvňovať vo veľkej miere aj skutočný život. Začnú si organizovať svoj život tak, aby sa podriadil a prispôbil hre.

Ako som na začiatku povedal, počítačové hry sa stali neoddeliteľnou súčasťou života dnešnej spoločnosti. Poskytujú ľuďom nový rozmer stále intenzívnejšej zábavy. Do budúcnosti s nimi treba určite rátať a treba rátať aj s jedincami, ktorí to budú s nimi trochu alebo viac preháňať. Myslím si, že drvivá väčšina ľudí má dostatočne vyvinutý zdravý rozum a problém závislosti na počítačových hrách by som nebral veľmi tragicky.

Michal Bukna (Buky nie z Bukovinky, ale z Oravy)

Počítačovní škodcovia

Červ – šíri sa medzi počítačmi podobne ako vírus, neukladá sa však do iných programov, ale do samostatných súborov. Spustenie takýchto súborov je zvyčajne zaistené hneď pri aktivácii procesov zaisťujúcich štart počítača.

Hoax – vlastne nie je vírusom. Je to len poplašná správa, ktorá však svojimi dôsledkami môže byť rovnako nebezpečná

ako vírus. Funguje od reťazových listov šťastia, ktoré len zafažujú vašu schránku, až po varovania na výskyt vírusu s výzvou na zmazanie skutočných súčastí operačného systému.

Makrovírus – zvláštna skupina vírusov, ktorá sa rozvíjala spolu s kancelárskymi balíkmi. Možnosť vytvárania a spustenia užívateľom definovaných inštrukcií – maker bola živnou pôdou pre tvorcov vírusov, ktoré sa šíriť práve ako makry v najrôznejších dokumentoch.

Trójsky kôň – na rozdiel od ostatných vírusov užívateľ vie, že tento program spúšťa, ale nevie o jeho skrytých funkciách. Funguje ako užitočný program, okrem toho však prevádza ďalšie činnosti, o ktorých užívateľ nemá ani tušenia. Nedokáže sa sám šíriť medzi počítačmi, takže je rozširovaný užívateľmi, ktorí si ho medzi sebou kopírujú.

Vírus – najznámejšia skupina kódov fungujúcich v počítači bez vedomia užívateľa. Dokáže sám seba klonovať a vložiť do ďalších programov. K aktivácii vírusu dôjde spustením nakazeného programu. Na spustenie deštruktívnej činnosti vírusu nemusí dôjsť pri každej aktivácii; môže byť viazané na určitý dátum, na počet štartov nakazeného programu alebo akokoľvek inak.

Skutočným začiatkom existencie počítačových vírusov, tak ako ich poznáme dnes, je rok 1986, keď sa narodil Brain – prvý počítačový vírus pre osobné počítače IBM PC.

Veci, ktoré si nevieme vysvetliť

Tvoje oči sú rovnako veľké ako pri narodení, ale tvoj nos a uši sa neprestávajú zväčšovať.

Ženy žmurkajú dvakrát častejšie ako muži.

Fyzicky je nemožné obliznúť si vlastný lakeť.

Krik kačiek nerobí ozvenu a nikto nevie prečo.

Motýle ochutnávajú svojimi nožičkami.

NA ZÁVER

Každý, kto čítal tento text, sa pokúsil obliznúť si svoj vlastný lakeť.

Slony sú jediné zvieratá na zemi, ktoré nemôžu skákať.

Krokodíl vôbec nedokáže vystrčiť svoj jazyk.

Pštros má väčšie oko než mozog.

Všetky ľadové medvede sú ľaváci.

Slimák môže spať až tri roky.

Keby bola Barbie živá, jej miery by boli 39-23-33.

Pokúsil si sa obliznúť si lakeť? Čo? Priznaj sa!

Veselé i strastičné putovanie Levočanov po Banskej Štiavnici a jej okolí

Klub priateľov ZPM pri SOŠ pre žiakov so ZPI v Levoči pripravil pre nevidiacich a slabozrakých žiakov v dňoch 15. – 17. mája 2009 trojdňový výlet do Banskej Štiavnice s cieľom oboznámiť ich s tradíciami, pamätihodnosťami a prírodnými krásami tohto kraja. „Strieborné mesto“, ako kedysi Banskú Štiavnicu nazývali, nám pripravilo veľa nezabudnuteľných zážitkov.

Penzión „Antolský mlyn“ bol pre nás rozprávkovým domčekom uprostred zelene Štiavnických vrchov. Útulné izbičky a chutná strava nám nahradili na tri dni vlastný domov.

Svätý Anton je známy vďaka kaštielu, ktorý kedysi patril rodine Koháryovcov. Obdivovali sme bohato a vkusne zariadené izby i nádherné poľovnícke trofeje na

chodbách. Slávna minulosť kaštiela a jeho majiteľov vystriedala súčasnosť na Ranči Nádej. Pokojné koníky povožili všetkých, ktorí prejavili odvahu i chuť zajazdiť si na malom tátošovi. Pohladkali sme všetky zvieratká, ktoré sme na ranči zbadali. Najväčší úspech mal somár.

Jazero Počúvadlo je najväčším tajchom, ktorého vznik súvisí s baníctvom. Malá prechádzka popri jazere potešila naše zmysly. Prstami sme zistili chlad vody. Ivo si pre istotu aj nohy namáčal ...

Pred nami bol výstup na vrch Sitno. Strmý kopec sa javil nezdolateľne, krátke prestávky na načerpanie ďalších síl boli čoraz častejšie, ale nevzdali sme sa a spoločnými silami sme Sitno pokorili.

Noc múzeí v Banskej Štiavnici mala skutočne čaro. Vstup do zámku sme si museli vybojovať s tureckým mýtnikom a potom pred nami oživali postavy z histórie mesta v súvekých kostýmoch.

Vypočuli sme si poučné, smutné i vtipné príbehy slávnych osobností Štiavnice. Malí permoníci, banskí škriatkovia, sa s nami rozlúčili v banskom múzeu, aby nás na druhý deň zlákali do skutočnej bane – štôlne Bartolomej. Putovanie úzkymi

a nízkymi chodbami nebolo jednoduché a nejedna hlava sa zoznámila so skalami, v ktorých sa voľakedy leskli vzácne kovy. Na pamiatku sme si zakúpili ozdoby z farebných kamienkov, ktoré sa zasa lesnú na nás.

Volné chvíle v Antolskom mlyne sme trávili spolu. Rozprávali sme sa na terase alebo hrali hry v jedálni. Hra „Activity“ sa ukázala ako zmysluplná a veľmi užitočná. Neznámy pojem „tokanie“ sa udomácnil po prehliadke kaštieľa, kde sme videli síce vypchaté, ale tokajúce hlucháne. Posledný deň v Antolskom mlyne patril Anjelskej pošte. Anjeli napísali anjelom veselé veršičky, srdečné prania a úprimné poďakovania. Bolo to dojímavé.

S Banskou Štiavnicou a Antolským mlynom sme sa lúčili veľmi neradi. Na príjemné prostredie a priateľských ľudí, ktorí nám vždy vychádzali v ústrety, budeme radi a dlho spomínať.

Ja a moje modely

Moja veľká vášeň sa začala v roku 1999 a bola mojím druhým životným zlomom, po zlome z roku 1996. Vtedy som sa začal zaujímať o autá a začala sa budovať moja veľká automobilová zbierka, ktorá dnes, takmer po 10 rokoch, obsahuje 950 modelov v mierkach 1:18 a 1:24. Ich ceny začínajú na hranici 250 Sk a končia pri horibilnej čiastke 15 000 Sk. Tolko som zaplatil za Bugatti Veyron v mierke 1:18 od výrobcu Auto Art.

V mojej zbierke prevažujú modely v mierke 1:24 hlavne kvôli ich nižšej finančnej náročnosti a v niektorých prípadoch aj vyššej úrovni vypracovanosti. Mojím najobľúbenejším kúskom je momentálne Audi A8 z roku 2002 v mierke 1:24 od výrobcu Maisto,

ktoré sa mi podarilo získať v roku 2005 a dal som zaň 329 Sk. Je to špičkové auto, a hlavne je to Audi, čo je moja najobľúbenejšia značka automobilov. Táto automobilka má aj najväčšie zastúpenie v mojom automobilovom regáli. Ešte síce neobsahuje všetky modely tejto značky, ale 56 modelov z jednej značky, to nie je na zahodenie, vzhľadom na to, ako si dávam na budovaní svojej zbierky záležať.

Je to špičkové auto, a hlavne je to Audi, čo je moja najobľúbenejšia značka automobilov. Táto automobilka má aj najväčšie zastúpenie v mojom automobilovom regáli. Ešte síce neobsahuje všetky modely tejto značky, ale 56 modelov z jednej značky, to nie je na zahodenie, vzhľadom na to, ako si dávam na budovaní svojej zbierky záležať.

Zbierka sa budovala pomaly a postupne a sú v nej kúsky, ktoré mi dlhú dobu unikali. Unikátom medzi takýmito kúskami je jednoznačne Škoda Fabia WRC 2003 v mierke 1:18 od výrobcu Solido,

ktorú som prostredníctvom internetu a cez známych zháňal rekordných 5 rokov! Po piatich rokoch a 47 pokusoch na jej získanie som sa náhodou dostal k výsledku a keď som ju konečne držal v rukách, bol som neskutočne šťastný, lebo som si myslel, že ju nikdy nezoženiem alebo, že bude drahá. Nakoniec som dal za ňu len smiešnych 500 Sk, čo bolo pre mňa príjemným prekvapením. Teraz je už konečne položená v regáli s poradovým číslom 796.

Každý model sa po príchode do regálu označí poradovým číslom. Momentálne posledným evidovaným kúskom je Audi A6 z roku 2004 od výrobcu Cararama v mierke 1:24.

Aj keď je zbierka už veľmi rozvinutá vzhľadom na počet vozov, sú v nej ešte medzery a v budúcnosti mám v pláne rozšíriť ju o modely zo športových divízií prémiových značiek ako sú Audi, Mercedes-Benz a BMW. V prvom prípade je to divízia modelov S a RS, v tom druhom sú to modely označené trojicou písmen AMG a v treťom prípade modely charakterizuje písmeno M. Ich počet v ponukách výrobcov modelov začína stúpať a ja za týmto trendom trochu zaostávam. Mám ešte zopár autových snov a chcem, aby mi parkovali na regáli.

Teraz sa v poslednej dobe budovanie zbierky trochu spomalilo, lebo nie je dosť peňazí, čo výrazne ovplyvnila aj finančná kríza a sú tu aj problémy, ktoré sa snažím uzavrieť už pekných pár rokov, čiže aj toto vplýva na stav nachádzajúci sa na regáli.

Stále sa objaví niekto, kto chce po mne tento koníček zopakovať. Upozorním ho na to, že ide o mimoriadne finančne náročný koníček vzhľadom na to, že modely sami osebe nejaké lacné nie sú, ale i tak začne modely zbierať.

Teraz si bránim svoju ťažko vybudovanú zbierku a pokračujem v jej zveľadovaní – chcem totiž prekonať najväčšieho zberateľa modelov áut, ktorým je Arab Suhail Mohd Al-Zarooni, ktorého zbierka číni 3600 modelov. Verím, že sa mi ho v budúcnosti podarí predbehnúť.

Nech žije Audi quattro!

Roman Donič (alias Roman Quattro)

Dotyk vášne

Padám do túžob tela,
V ktorej dažďová kvapka a
Rosa ranne trávy v nás rozkoš prebudila,
Tvoje pery bozkami ma obsypujú
Už navždy tvoja kým mi neodbijú ...
Tvoje meno kričať tichučkým hláskom budem,
Kým cestou krátkou ja
Dnes pôjdem. Je to ako rozprávka
V ktorej čakal si ma, všetko tak
Krásne, dokonalé von už z nej nechcem!
Svet ako ružička, zdá sa mi krásny,
Je veru je, ale čo s trňami.
Ľudia len zlo vidia na lásku zabudli,
Nič to veru poviem ti aj na nich to raz doplatí ...
Anjel čo ma v noci strážil dnes už nepríde,
Zranil krídla, plačem, ... slza steká po tvári,
Zrazu v diaľke vidím svetielko je to on ten,
O ktorom píšem, úsmev sa zrazu vynorí,
Už ho vidím, už som s ním, úsmevom ho obšťastním,
Som šťastná áno veľmi, som s ním a len s ním ostanem!!!

Kamila Šed'ová

Tvoje oči

Tvoje oči spávať mi nedajú,
pre iného plesajú,
srdce mi krváca.
Pre tie krásne oči trápim sa už roky.
Tá tvoja tajomnosť robí mi muky.
Rátam minúty,
keď budem s tebou,
spolu sa túlať krajinou snov.
Na lodi lásky spolu sa držať za ruky,
nežne ňa hladiť bozkami,
pozerať do tvojich očí aspoň raz v živote.
Bolo by to prekrásne!

Dezider Bikár

Rozhovor s Jankou Kozičkovou

Kedy si začala recitovať?

- ☼ Recitovať som začala na ZŠ, kde som sa aj zúčastňovala na rôznych súťažiach a niekedy sa mi aj podarilo umiestniť sa na poprednom mieste.

Aké básne najradšej recituješ?

- ☼ Na ZŠ som nemala takú možnosť si sama vyberať básne na prednes, takže som recitovala to, čo mi bolo pridelené a môžem si dovoliť tvrdiť, že to nebolo so mnou dobre nacvičené. Až teraz, keď som sa dostala na SOŠ, som si po prvýkrát mohla vybrať báseň, ktorú som chcela recitovať. Keďže som nemala dosť veľký výber, tak sa mi dostala do rúk jedna zbierka básní, z ktorej som si potom vybrala báseň, ktorá mi sadla. Zo začiatku sa všetko zbehlo narychlo a tiež to nebolo podľa mojich predstáv. Až teraz, v 3. ročníku, som konečne začala recitovať tak, ako som si predstavovala. Aj keď je v mojej recitácii ešte mnoho chýb, pevne verím, že tieto chyby sa postupne odstránia a ja na niektorej súťaži budem možno aj prvá, čo by ma veľmi potešilo.

Tento rok si bola na dvoch súťažiach – Vansovej Lomnička a Hviezdoslavov Kubín. V obidvoch súťažiach si získala druhé miesto. Považuješ to za úspech?

- ☼ Na prvej súťaži bola slabšia konkurencia a tam som si trúfala umiestniť sa aspoň na druhom mieste, čo sa aj stalo. Veľmi ma to potešilo a je to pre mňa veľký úspech a zároveň aj povzbudenie. Na druhej súťaži, kde bola omnoho silnejšia konkurencia, som si myslela, že sa neumiestním na žiadnom z prvých troch miest, no zažila som veľmi veľké prekvapenie, ktorému som nemohla uveriť. Porota mi udelila 2. miesto, čo ma ešte viac potešilo ako na prvej súťaži.

Básne iba recituješ alebo aj sama už niečo píšeš?

- ☼ Veľmi rada recitujem a baví ma tvoriť vlastné básne. Asi pred dvoma rokmi ma "kopla tvorivá múza" a v jedno sobotné popoludnie som vymyslela báseň pod názvom *Vďaka Ti Anjel*, ktorá je venovaná dvom naozaj skvelým ľuďom, ktorých si nesmierne vážim. Potom som vytvorila ďalších päť básní, v ktorých vyjadrujem radosť či sklamanie alebo sa zamýšľam nad šťastím či darom.

Uverejnila si už niekde svoje básne?

- ☼ Moje básne neboli nikde zverejnené, lebo som nemala takú možnosť a ani som nad tým neuvažovala. Tieto básne som si tvorila len pre seba. Ale bola som zvedavá aj na názory iných ľudí. Niektorým sa moje básne páčili, no od niektorých sa mi dostala aj kritika, čo zasa beriem.

Čo plánuješ v budúcnosti?

- ☼ Ešte som nad tým neuvažovala. Ale chcem sa zúčastňovať na ďalších súťažiach, pretože som si tam našla veľa známych, s ktorými sa veľmi dobre pobavím a nevnímam ich ako konkurenciu, ale ako ľudí, ktorí majú rovnako radi poéziu ako ja.

Ďakujeme za rozhovor!

Vďaka Ti Anjel

Keď som bola maličká,
tak mi Boh poslal z nebička,
takého anjela, ktorý je v podobe človeka.
Tým anjelom je žena,
ktorá je výnimočná,
tým anjelom je dodnes,
pretože ma vie správne viesť.

Vedie ma správnymi cestami,
učí ma to, čo je pravda a čo láska.
Ďakujem ti za to anjelic môj,
že ma chápeš pri mojich otázkach.
Len toľko povedať Ti chcem,
že usmievaj sa mi každý deň,
lebo každý Tvoj úsmev na tvári
moje dničky rozžiari.

Len vďaka Tebe a Julkovi,
je celý môj svet ružový.
Poznám lásku k blížnemu
a Vašu nekonečnú nehu.
Tak ja Vám za všetko ďakujem,
že môžem byť s vami každý deň,
nech Vaše srdcia láskou horia
a Vaše očka šťastím žiaria.

Ja každý večer Bohu vravím
a cez neho Vás vrúcne zdravím,
posielam krížik na čelo,
cez Vašich strážnych anjelov.
Len my sa radi majme,
lásku si rozdávajme,
lebo láska je taký dar,
ktorý by si každý vážiť mal.

Janka Kozičková

Osvienčim

Dňa 2. 6. 2009 sa žiaci našej školy zúčastnili vzdelávacej exkurzie v Osvienčime. Cieľom exkurzie bolo navštíviť miesta, ktoré zanechali obzvlášť tragické stopy v histórii Európy. Okrem pamätného miesta a múzea v komplexe Auschwitz a Birkenau žiaci navštívili múzeum obrazov v kláštore františkánov v Harmežách. Autorom týchto veľmi sugestívnych obrazov je bývalý väzeň Osvienčimu a dodnes žijúci profesor Marian Kolodziej. Najemotívnejším zážitkom celého dňa bolo osobné stretnutie s týmto človekom. Táto exkurzia bola obohatením a rozšírením učiva na tému „Ľudské práva“ v rámci predmetu Občianska náuka.

Bránami osvienčimského koncentračného tábora v Poľsku so sarkastickým názvom „Arbeit macht frei!“ („Práca oslobodzuje!“), prešlo mnoho miliónov ľudí.

Tento názov mal prichádzajúcich do tábora uistiť o prísnom poriadku panujúcom v koncentračnom tábore a dať uväzneným falošnú nádej, že vďaka tvrdej práci získajú slobodu. Počas druhej svetovej vojny sem boli privázaní ľudia ako väzni a v súčasnosti sem prichádzajú tí, ktorí chcú vidieť tragický osud miliónov ľudí. Aj žiaci našej školy prešli 2. 6. 2009 touto bránou, aby sa čo najviac dozvedeli o zločinoch z nenávisti, o potláčaní ľudskej dôstojnosti a zlyhaní ľudskosti.

Návšteva tábora sa skladala z dvoch častí. V prvej časti sme videli interiér pavilónov, kde boli umiestnení pracujúci väzni. Navštívili sme aj Pavilón 11, ktorý bol označovaný ako „Pavilón smrti“ a boli sme si obzrieť aj „Stenu smrti“. Je to špeciálne miesto, pretože málokto prežil pobyt v ňom. Najviac popráv v tábore zastrelením

vykonali nacisti od jesene 1941 do jesene 1943 práve v Pavilóne 11 pred tzv. „popravnou stenou“. V tomto bloku je tiež cela, v ktorej zahynul poľský väzeň Maximilián Kolbe. Tento mních ponúkol svoj život za záchranu života iného väzňa.

V roku 1941 Nemci uskutočnili prvé skúšky s plynom „cyklón B“, ktorý používali na masové vyvražďovanie väzňov. Boli sme na mieste, kde hral orchester – išlo o väzňov, ktorí museli hodiny hrať v zlom oblečení v mraze i horúcom počasí. Videli sme krematórium, kde pálili mŕtvych

a dozvedeli sme sa o každodennom živote v tábore a organizácii hromadného zabíjania počas vojny.

Druhá časť je návšteva časti tábora Birkenau, kde vchod vedie cez železničnú trať. Pre mnohých ľudí to bola posledná zastávka v ich živote. Sú tu drevené budovy, v ktorých žili väzni a celá dĺžka

tábora je 1 km. Je nutné si uvedomiť, aký obrovský je tento tábor a aký je veľký rozsah tragédie a osudov miliónov ľudí – Židov, Poliakov, Rómov a iných národností.

Osvienčim sa stal symbolom teroru, genocídy a holokaustu. Šibenice, plynové komory, kremačné pece ukazujú podmienky, v ktorých títo väzni žili a sú zároveň aj symbolom krutosti ľudstva.

Asi 4 km od Birkenau je malá dedinka Harmeze, kde je centrum sv. Maximiliána v kláštore františkánov.

V tomto stredisku je výstava obrazov Mariana Kolodzeija, ktorý bol bývalým väzňom koncentračného tábora Auschwitz pod číslom 432. Do tábora prišiel prvým transportom 14. 6. 1940.

Táto výstava je živým dôkazom hrôzy, ktorú títo ľudia prežili. Je dôkazom histórie, ktorá sa už nesmie opakovať. Všetky exponáty vyjadrujú hrôzu a utrpenie a poukazujú na obrovský rozsah tragédie, tragické osudy ľudí a masovú genocídu.

Najemotívnejším zážitkom celej exkurzie bolo osobné stretnutie s týmto umelcom, ktorý prežil hrôzy tohto koncentračného tábora.

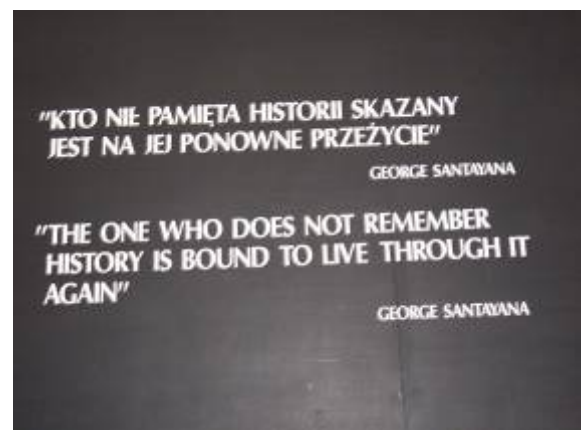
Dotknúť sa histórie je dôležité, aby sme sa vedeli poučiť pre budúcnosť. Je potrebné a nutné ukázať mladým ľuďom kam vedie

nenávisť, neznášanlivosť, rasizmus. Hrôzy Osvienčimu sa môžu konať aj na iných miestach vo svete a zastaviť ich je v možnostiach človeka. Mladí ľudia musia prevziať zodpovednosť za seba a za svoje činy. A je nevyhnutné, aby bdeli nad dodržiavaním ľudských práv, pretože keď opustia pravidlá práva, morálky, etiky a kresťanského spolunažívania, miesto lásky solidarity zavládne nenávisť, sebeckosť a bezohľadnosť.

Akcia sa uskutočnilo s finančnou podporou Klubu priateľov ZPM, ktorý hradil

všetky výdavky, pretože bez tejto pomoci by naši žiaci sa takejto akcii nemohli zúčastniť.

Pocity a dojmy:

Mária Pacigová: Z Osvienčimu sa spamätávam doteraz a neviem si vysvetliť jednu vec – ako môžu byť ľudia takí krutí? Najviac ma dorazili kresby, ktoré som videla. Autora kresieb som mala možnosť osobne stretnúť.

Janka Nikorovičová: Zážitok na celý život. Dúfam, že v budúcnosti sa taká udalosť nebude musieť opakovať, pretože tí ľudia, ktorí to prežili, museli prežívať najhoršie časy svojho života. A som veľmi rada, že som mohla osobne stretnúť a spoznať človeka, ktorý to peklo prežil.

Maja Jarošová: Najväčší zážitok pre mňa bolo stretnutie s človekom, ktorý prežil katastrofy, ktoré sú ľudia schopní urobiť.

Lenka Benčová: Z Osvienčimu som si zobrala veľmi veľa. Bolo to veľmi ukrutné a bolestné pri pomyslení na to, ako to tí ľudia mohli prežívať. Najviac ma

zobrali kresby, ktoré mám doteraz pred očami. Ale najväčšie prekvapenie bolo pre mňa stretnutie s človekom, ktorý to všetko prežil.

Mária Ježíková: V každom z nás to určite niečo zanechalo.

Janka Kozičková: Nevidela som, ale prežívala som hrôzy, ktoré som cítila v priestoroch koncentračného tábora.

Dušan Gredecký: Bol to pre mňa veľký zážitok.

Jozef Olekšák: Bolo tam dobre, no najviac ma zaujal dokument, ktorý som tam videl. Veľmi ma desili ľudské tváre v labyrinte.

Ivan Czafik: Bol to zážitok, na ktorý sa nedá zabudnúť. Nech sa už niečo také nikdy nezopakuje.

Roman Donič: Najťažší zážitok, aký som kedy zažil.

Róbert Guza: Bolo to hrozné. Prekvapilo ma, že niektorí to aj prežili.

Štefan Marcin: Keď som to videl, mal som hrozný pocit. Nemôžem pochopiť, že niečo také mohli ľudia urobiť.

Maturanti

Kto sú to maturanti?! Najvyšší, najstarší, najkrajší a najrozumnejší? Študenti našej školy? Nech je to už akokoľvek, sú to maturanti a končia štúdium na našej škole. Opúšťajú miesta, kde prežili päť rokov. Päť rokov radosti i utrpenia, smiechu a možno aj plaču.

Prišiel deň D – maturitná skúška, kedy vstúpili poslednýkrát na miesto, kde chodili počas piatich rokov deň čo deň, iní raz za týždeň. A čo ostatní študenti?! Prváci a

druháci, ktorí síce veľmi maturantov nepoznajú, ale vedia, že títo sú jedineční a budú im chýbať, najmä prváčkam. Boli pre nich najstarší, keď oni boli najmladší. A čo tretiaci? Niektorí si našli medzi maturantmi kamarátov, kamarátky, priateľov, priateľky a je im čo i len ťažko pomyslieť na ich

odchod. Ale sú aj tí, ktorým to je jedno. Možno si hovoria: "Nech sú už preč!" A poslední prváci - nadstavbári. Pozorne sledujú maturantov, ich výrazy tváre a čakajú so strachom na svoj maturitný ročník. Len veľmi ťažko sa im lúči s maturantmi, lebo vedia, že keď odídu, budú musieť zasadiť na ich miesto a začne sa pre nich ročník plný strachu, ale aj zábavy.

Tohtoroční maturanti pripravili neraz počas piatich rokov na škole pestrú nádielku zábavy, ale aj tvrdej práce. Napríklad, čo povieť na každoročné prípravy a účinkovanie žiakov triedy v kultúrnych programoch školy, organizovanie a zabezpečenie skvelých diskoték, príprava a reprezentácia cvičnej firmy na medzinárodných veľtrhoch, zvládnutie každého technického „problémiku“, vyhotovenie skvelých elektronických prezentácií pri rôznych príležitostiach

... Áno, presne tak, budeme mať načo spomínať! Ale rovnako aj tohoroční maturanti, ktorí sa vyberú na novú cestu života. Niektorí na vysoké školy a iní do práce. Každého z nich čaká niečo nové a nepoznané. Spoznajú nových ľudí a možno si založia rodiny! Ale jedno vieme určite, na strednú školu SOŠ pre žiakov so ZPI nikdy nezabudnú, pretože je tu veľa skvelých študentov, učiteľov i milá pani riaditeľka. A mnoho skvelých zážitkov, či už z hodín alebo z prestávok!!!...

Chlapci a dievčatá z 2. N, na rozlúčku od Vás pre nás:

To najlepšie z prác písomnej formy internej časti maturitnej skúšky

(to akože z písomky zo sloviny)

Darina Dzurňáková

Téma číslo 1:

„Myslíte, že v horách je vzduch bez chemikálie, keď komíny sú vysoké? A ste si istí že, voda z prameňa je pramenitá?“

(J. Zambor – Úvaha)

Naše staré mamy a otcovia zvyknú vraviť: „Za našich čias boli ľudia zdravší“ Skúsme teda pouvažovať. Je to pravda? A prečo teraz nie sú? Stále nám naše lesy poskytujú dostatok kyslíka potrebného pre náš život, osviežia zregenerujú organizmus sú zároveň únikom pred stresom číhajúcim na nás v každodennom uponáhľanom živote.

Laco Lutišan

Téma číslo 3:

Odišiel som, hoci som mal zostať (Rozprávanie)

Kamarát nevedel pochopiť, aké je to pre mňa ťažké rozhodnúť sa medzi ním a otcom a až časom porozumel tomu, čo mu chcem povedať, že rodina má prednosť pred zábavou. Život prináša so sebou ťažké rozhodnutia. Otočil sa a odišiel bez slova, sklamaný so sklonenou hlavou. V tej chvíli som presne netušil, čo znamenal jeho pohľad – či smútok, či zlosť. Ale jedno som vedel isto, že som mal ostať s ním už len preto, že som mu to sľúbil.

Úspechy žiakov zo SŠI na športovom poli

Žiaci zo Spojenej školy internátnej pre žiakov so zrakovým postihnutím v Levoči sa pravidelne zúčastňujú na rôznych súťažiach, kde získavajú v silnej konkurencii žiakov stredných škôl výrazné úspechy.

Športové súťaže

7. mája sa žiaci našej školy v zostave Michal Bukna, Matúš Marcin, Petra Kozičková, Mária Jarošová a Mária Ježíková zúčastnili na športovej akcii, ktorú organizovalo mesto Levoča pod názvom „Beh levočskými serpentínami.“ V kategórii 18- a 19-ročných dievčat sa Mária Jarošová umiestnila na peknom 2. mieste.

11. mája organizovala naša škola v spolupráci so Športovým klubom, ktorý pôsobí pri SŠI, „Športové dopoludnie“ pre zrakovo postihnuté deti a mládež. Aj na týchto atletických pretekoch sa zrodilo niekoľko pozoruhodných výsledkov, ktorých aktéri by sa nestratili ani v súťažiach zdravej populácie.

V dňoch 21. – 24. mája 2009 sa žiaci našej školy zúčastnili Medzinárodných športových hier zrakovo postihnutej mládeže v nemeckom **Chemnitz**, kde sa súťažilo v ľahkej atletike, plávaní a goalballe. Najhodnotnejšie výkony dosiahli naši športovci v týchto športových disciplínach:

Mária Ježíková

- 1. miesto beh na 400 m
- 2. miesto beh na 100 m
- 2. miesto skok do diaľky

Mária Jarošová

- 1. miesto plávanie 50 m znak
- 2. miesto plávanie 50 m voľný spôsob
- 2. miesto beh na 800 m
- 2. miesto hod kriketovou loptičkou
- 3. miesto plávanie 50 m prsia

Petra Kozičková

- 1. miesto plávanie 50 m voľný spôsob
- 1. miesto plávanie 100 m voľný spôsob
- 3. miesto vrh guľou
- 3. miesto hod kriketovou loptičkou

Michal Bukna

- 2. miesto vrh guľou
- 3. miesto plávanie 100 m prsia

Mária Jarošová v celkovom hodnotení získala 2. miesto za 27 bodov. Vyhrala aj v plávaní za dosiahnutých 16 bodov. Petra Kozičková skončila na 2. mieste za zisk 14 bodov.

V goalballe naše zmiešané družstvo (chlapcov a dievčat) skončilo na 5. mieste. Naše družstvo obsadilo za celkový zisk 92 bodov 6. miesto z celkových 8 družstiev.

Mgr. Štefan Blažo

Dar

Čo je pre nás vlastne dar?
To by mal vedieť už každý sám.

Darom nie sú len materiálne veci,
ale aj slovo, ktoré iných poteší.
Darom je aj to, že sme na svete,
že naše mamy sa o nás starali, čo určite viete.

Darom je aj to,
že môžeme milovať a byť milovaní,
že sa ráno vôbec zobudíme
a svojou prítomnosťou svojich blízkych potešíme.

Dar je to, keď máme jedlo na stole,
hoci niektorí z nás si ten dar nevážime.
Preto sa snažme všetky dary si vážiť
a vo svojom srdiečku neustále strážiť.

Darom je aj jediné objatie,
ktoré naše vnútro zohreje.
Mali by sme byť k sebe úprimní a neklamať si,
lebo klamstvo a vypočítavosť sú nepekné veci.

Darom sú aj naši blízki, ktorí nesklamú,
niekedy sa na nich obraciame viac, ako na vlastnú mamu.
Darom je každá maličkosť,
ktorá viac poteší
ako drahé a hodnotné veci.

Darom je prsto všetko,
čo je darované zo srdca a z lásky,
vtedy ho treba prijať
a neklásť si žiadne otázky.

Janka Kozičková

O daroch

KEDY DÁVAME DARY

Dary dávame najbližším pri príležitosti narodenín, menín, na Vianoce či pri rôznych významných výročiach.

KOMU A AKÉ

Najbližším príbuzným môžeme darovať hocičo. Priateľov a známych obdarujeme vecami týkajúcimi sa ich záľub. Návštevníkom z cudziny darujeme veci typicky slovenské – niečo z folklóru.

AKO DÁVAME DARY

Dary dávame vždy vkusne zabalené a odovzdávame ich radšej osobne.

AKO PRIJÍMAME DARY

Za darček máme ihneď poďakovať, hoci ešte nevieme, čo to je. Potom ho pred darcom rozbaliť, prejavíme, že sa nám páči a poďakujeme ešte raz.

Nikdy nehovorme:

„Ale to nemuselo byť.“

Dary prijímame s potešením.

KVETY AKO DAR

Darujeme vždy len nepárny počet. Kvety vždy odovzdávame rozbalené a držíme ich v ľavej ruke.

Sol' nad zlato pod hviezdami

Prváci tapkári a nadstavbári navštívili 11. júna Solivar a Planetárium v Prešove. Solivar už síce patrí medzi národné kultúrne pamiatky, ale stále je to unikátne miesto, odkiaľ ešte v roku 1970 prichádzala soľ do domácností. V troch budovách sa nachádzajú zariadenia na ťažbu, presun a varenie soľanky (slanej vody), z ktorej sa soľ získavala.

Zariadenia sú z kokošovského duba a borovice a sú funkčné. Dnes sú súčasťou solivarského múzea.

Planetárium pre nás pripravilo tri programy. Dva boli náučné a oboznámili nás s planétami Slnecnej sústavy. Tretí program, ktorý sme si vybrali na záver, bol hudobný. Mike Oldfield na hviezdnej oblohe. Skutočná hviezda hudobného neba! A tak sme sa pozerali na hviezdy, medzi ktorými boli fotografie a texty piesní. Hudba, ktorú zložil, znela z reproduktorov. Bolo to úžasné a všetkým, ktorí v planetáriu ešte neboli, vrelo tento program odporúčame!

Porozhadzované planéty

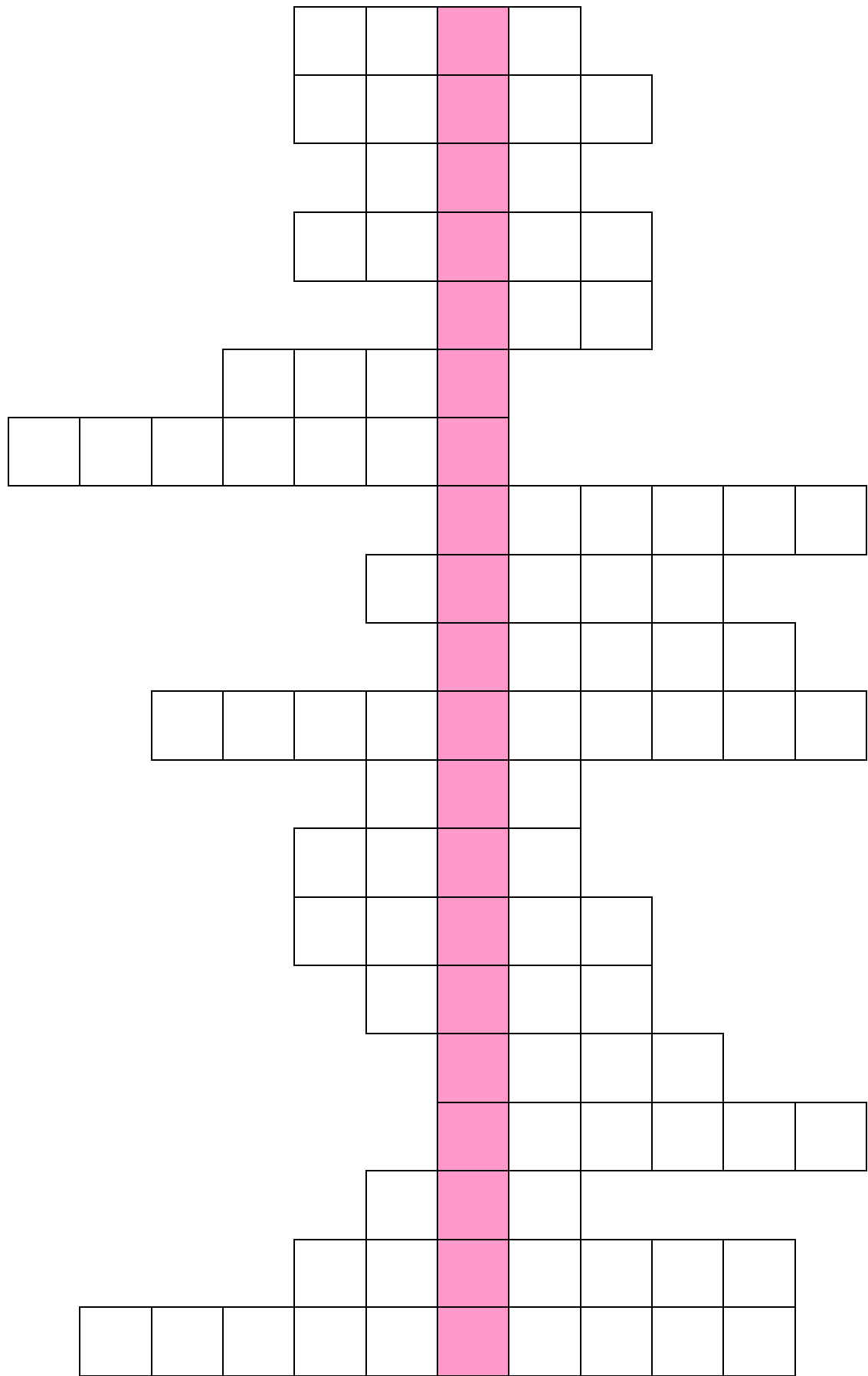
Vševvedko pozná názvy všetkých ôsmich planét slnečnej sústavy. Poznáte ich aj Vy? Ak áno, potom ich ľahko nájdete v tomto magickom štvorci. Hľadajte vodorovne, zvisle i šikmo.

Veľká tajnička

1. Keď nad ránom víla tancuje v tráve bosá, nohy jej zmáča trblietavá ...
2. Keď na ňu ježibaba sadla, ihneď vzlietla.
Dopravným prostriedkom všetkých stríg je lietajúca ...
3. Keď ho medveď nájde, pochutí si hneď. Včielky v úli schovávajú sladulinký ...
4. Ani krídlo, ani labka, ua – kva – kva, vraví ...
5. Ak si nedáš pozor – pich do nosa. Veľmi nebezpečná je pruhovaná ...
6. Zoŕať hrubý strom dnes trvá iba chvíľu.
Drevorubač namiesto sekery má motorovú ...
7. Dlhú bradu, darčeky a veľkú čiapku máš.
Vždy v decembri do čižmičiek darček dá nám ...
8. Keď si chorý, bruško bolí a nariekaš beda.
Tvoja tvár je veľmi bledá, biela ako ...
9. Bol raz jeden malý, veľmi malý koník. Keďže bol len po pás,
vraveli mu ...
10. Nemusí vysloviť ani hláska, úsmevom, pohladením, objatím
prejavuje sa ...
11. Jeden pomaranč sa zalúbil raz do Darinky ...
12. Vždy keď biele snežienky ukážu nám tvár, vieme,
že po pani zime prišla opäť ...
13. Keď ho dáme z lásky, hneď je krajší svet. Každé srdce poteší
voňajúci ...
14. Na modrom stole koláč so zlatožltou plnkou.
Tak sa na nás usmieva na oblohe ...
15. Slušné dieťa, vždy keď vstalo, pozdravilo: Dobré ...
16. Voda vpredu, voda vzadu, dole, ba i hore. Veľa slanej vody
nazývame ...
17. Niekomu sa páčia knihy, inému zas hudba.
Ja rád behám za loptou, páči sa mi ...
18. „Mňa veru nik nemá rád,“ zasyčal a odplazil sa jedovatý ...
19. V bielom rúchu lieta svetom motýlik.
Vo dne v noci pri každom z nás stojí strážny ...
20. Tvrdý pancier – to je jej poznávací značka.
No aj s ním vie plávať. Kto? No predsa ...

Krásna Hôrka je stále krásna!

V nedeľu 24. mája sme so žiakmi navštívili hrad Krásna Hôrka. Aj vďaka pútavému a zároveň odbornému výkladu počas prehliadky hradu sme sa preniesli do dôb dávnej minulosti a oboznámili sme sa so životom hradných pánov – ako sa obliekali, zabávali, bránili hrad, ale aj ako trestali chudobných ľudí na dereši.

Návštevou Krásnej Hôrky sme si spríjemnili nedeľné popoludnie a takisto rozšírili svoje vedomosti v oblasti spoznávania histórie nášho národa.

Alžbeta Šavelová

Konečne prázdniny!

Asi takto, alebo podobne zvoláš po desiatich mesiacoch chodenia do školy. Teraz máš pred sebou celé dva mesiace voľna! Prvý deň prázdnin s nadšením prijímaš s otvorenou náručou. Možno aj druhý, tretí ... Ale po krátkom čase začne klopať na dvere NUDA.

Radíme ti: **Neotváraj dvere!**

Želáme ti veselé prázdniny
plné zaujímavých objavov,
nových priateľstiev
a **chvíľ bez nudy!**

autori

Žiadal som od Boha milu, aby som sa mohol presadiť.
Urobil ma slabým, aby som sa naučil pokore...

Žiadal som od Boha zdravie, aby som mohol urobiť veľké
veci.

Ochorel som, aby som mohol urobiť niečo hodnotnejšie...

Žiadal som bohatstvo, aby som mohol byť šťastný.
Dostal som biedu, aby som sa stal múdрым...

Žiadal som moc, aby ma ľudia vebili.
Dostal som bezmocnosť, aby som cítil potrebu Boha...

Žiadal som všetko, aby som mohol mať radosť zo života.
Dostal som život, aby som sa mohol zo všetkého radovať...

Nedostal som nič z toho, o čo som žiadal,
ale dostal som všetko, v čo som dúfal.

Takmer proti mojej vôli boli moje modlitby vypočuté.
Som najbohatší z obdarovaných.